

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 194

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-70,000 עותקים

"וְכָל חֲכָם לֵב בָּכֶם יבֹאוּ ויעשו את כל אשר צוה ה' "

לאדם יש שני יצר הרע; הרוחני והטבעי
מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

החכמה אין יתרון בו מהסכלות והשטות וכמ"ש החכם (קהלת יב): **"סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא נא את מצותיו שמור כי זה כל האדם"** שאין אדם אלא מי שירא את האלקים ואין יראה אלא בלב, לכן **רחמנא ליבא בעי'**. יוצא מזה כשהכתוב אומר: **"את ה' אלקיך תירא"** (דברים ו). היינו: כאומרים לו לאדם הוי חכם! ונפק"מ גדולה היא למשכיל על דבר אמת. (אור יהל' ח"ב קלה).

מהו ענין חכמת לב שהרגישה התורה כמה פעמים ולכאורה החכמה מצויה במח יותר מבלב? אכן זו הטעות אשר טועים בה רוב בני אדם, כי אנו קוראים חכם למי שנתחכם במוחו אף אם לבו בל עמו, האדם המדבר בפיו דברי חכמה הוא החכם בעינינו, גם כי הוא עצמו ינהג שלא כחכמתו וכל מעשיו מעשה בהמה, בכ"ז לא נסתרה חכמתו בעיני האנשים, כמורגל בפומיהו דאינשי, 'מה לנו לדקדק אחר מעשיו של זה', עכ"פ נהנים ממנו עצה ותושיה כיד חכמתו הטובה עליו.

ועד כמה סכלים הם באמת עמי הארץ הלזו! שאין מבדילים בין אדם הנושא חכמה, לאיש דעת ותבונה אשר הוא חכם. היתכן שאדם היודע ומכיר בחכמה במיני העשבים וכדומה, אם טובים המה למאכל, או סם המות יש בהם ויבחר לו לאכילתו דוקא אותם אשר מות בתוכם? ואם נראה אותו מתנהג כן, האם אפשר שנעשהו לרופא ביתנו ולהרכיבו אלוף לראשנו? הלא מקומו בבית חולי הרוח!

כן הדבר הזה ממש, כי מי אשר מעשיו ומנהגיו סותרים דעתו, הרי הוא נמשל כחמור הנושא עליו ספרי חכמה וכל מה שתוסיף עליו כרכים יותר לא יחכם מזה מאומה ורק ירבץ תחת כובד משאו! אלא ע"כ מהו חכם? המשתמש בחכמתו לטוב לו!

וכמאה"כ (משלי יד): **"חכם ירא וסר מרע"** והיכן טמונה היראה? הוי אומר בלב שהוא המרגיש דעת בינתו ומוציא

"ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה" (שמות לה כ).

יש להתבונן: משום מה סיים הכתוב: **"ויצאו... מלפני משה"**? הרי בתחילה כתוב: **"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל"** והיה די שיאמר: **"ויצאו כל עדת בני ישראל"** וידענו ממילא שיצאו **"מלפני משה"**.

אמר החכם: **"אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן"** (משלי ג).

ופירש רש"י: **"אם ללצים - אדם נמשך אחריהם, לסוף אף הוא יהיה לץ עמהם. ולענוים יתן חן"** - אם לענוים יתחבר, סוף שיתנו מעשיו חן בעיניהם של בריות'. וזה מה שנאמר כאן: **"ויצאו כל עדת בני ישראל"**, כלומר: שהכירו עליהם ש**"ויצאו מלפני משה"** כי הנה אדם יוצא ממקום אחד ואין אנו יודעים מהיכן יצא, אבל אם רואים שהוא מתנוועע ואינו הולך ישר, סימן הוא שיצא מבית מרוח,

המשך בעמ' 2 <<<

לפועל כח שכלו וזהו: **"וְכָל חֲכָם לֵב בָּכֶם יבאו ויעשו"**.

אמר הכתוב: **"הן יראת ה' היא חכמה"** (איוב כח). ובחז"ל (שבת לא): **"שכן בלשון יוני קורין לאחת הן"**. הרי שהיראה היא חכמה והיא לבדה חכמה וכשם שהחכמה יסודה רק ביראה, כן היראה אינה באה אלא מתוך חכמה ואחד הם וממילא אתה צריך לומר ג"כ כי לא שהחכם מתירא והירא מתחכם, כדברים נפרדים המביאים אחד את השני, אלא אחד הם ממש הן **"יראת ה' היא חכמה"** נמצא אתה למד שאין לומר על הראש והמח שהוא חכם, אלא הלב הוא זה הראוי להקראות חכם וזהו הנאמר כאן: **"חכם לב"**.

מכיון שכן זכינו לדין, למה אין חכמה אלא זו, כי כולם לא יבואו ממקור הלב גם לא יחזרו אליו ורק במשכן המח הם נמצאים משום כך בטלים הם ביסודם ולא נחשבו כלל, כי כל שהלב פנוי מן

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

»»» המשך מעמ' 1

שתה יין ונשתכר.

וכן במדה טובה המרובה, כתיב: **"וַיֵּצְאוּ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה לְלַמַּד שֹׁפְלוֹ לֹא הָיוּ לוֹמְרִים שֶׁם אֵלֶּא רַק עַמְדוֹ לִפְנֵי מֹשֶׁה, כִּבְר קָבְלוּ יִרְאֵת הַשֵּׁם בְּקִרְבָּם וְהָיָה חֵן נֶסוּךְ עַל פְּנֵיהֶם לִהְיוֹת כִּי יֵצְאוּ מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה וְזֶהוּ: **"וְלִעֲנָוִים יִתֵּן חֵן"** וְק"ו בֶּן בְּנוֹ שֶׁל ק"ו שֶׁלֹּמְדוֹ אֲצֵל מֹשֶׁה רִבְנוֹ תוֹרָה שֶׁקָּבַל מִסִּינַי, מֵה נִהְדָּר הָיָה מֵרְאִיהֶם וְתִהְיוּכֹתִיהֶם אִף כְּשִׁיֵּצְאוּ מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה בְּכָל פְּסִיעָה וּפְנִיָּה שֶׁלָּהֶם.**

מעתה יש לדעת, גם אנו כי בבין הזמנים שבן ישיבה נוסע הביתה, צריך להיות ניכר עליו כי יצא משיבה קדושה שלמד שם תורה, חן יהיה נסוך על פניו והדר סביבותיו, בכל תנועה שלו צריך שיהיה קרוש השם וח"ו שלא יגרום חלול השם בהנהגתו, לאמר, הנה **"עם ה' אלה"** ומהישיבה **"יֵצְאוּ"** (יחזקאל לו) וכבר אחז"ל: **"שִׁיָּהָ שֵׁם שְׁמִים מֵתְאַהֵב עַל יָדָּהּ, שִׁיָּהָ אֲדָם קוֹרָא וְשׁוֹנָה וּמִשְׁמַשׁ תְּלַמִּידֵי חֻכְמִים וְדַבּוּרוֹ בְּנִחַת עִם הַבְּרִיּוֹת... וּבְזִמְנֵן שְׂאָדָם קוֹרָא וְשׁוֹנָה וְאֵין דַּבּוּרוֹ בְּנִחַת עִם הַבְּרִיּוֹת וְאֵין מִתְּנֵוּ וּמְקַחֵו נְאֻה בְּשׁוֹק וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּאִמּוּנָה, מֵה הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרוֹת עֲלָיו ..."** (יומא פו).

אין הבריות באים לבחון את בן הישיבה אם יודע ללמוד, או לא, הם רק מסתכלים על הנהגתו, **"אם דבורו בנחת עם הבריות ומקחו ומתנו בשוק נאה ונושא ונותן באמונה. מה הבריות אומרים עליו? אשרי פלוני שלמד תורה, אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבני אדם שלא למדו תורה"** מי שדברו בנחת עם הבריות, אל יחשוב שע"י כך יזלזלו בו, אדרבה בזה ימצא חן בעיני הבריות ו**"היא שם שמם מתאהב על ידו"**.

עוד אחז"ל: **"מאי דכתיב: (משלי ג) **"אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן?"** בא ליטמא פותחין לו, בא ליטהר מסייעין אותו" (יומא לח).** וצ"ל שכפי מדת ה' בא ליטהר' כך מסייעין בידו.

איתא בגמרא: **"יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו, שנאמר: **"צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו"** (תהילים לו) ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אינו יכול לו"** (קדושין ל:).

והנה יש ב' מיני יצה"ר: יש יצה"ר הטבעי היינו: המדות החומריות שבאדם, הקנאה התאוה והכבוד ותולדותיהם שהם רבים מאד ויש יצה"ר הרוחני שהוא מלאך ועליו אמרו: **"הוא שטן, הוא יצר הרע, הוא מלאך המות"** (ב"ב טז). הוא יצר הרע: שמסית את האדם לחטוא. הוא שטן: שעולה אח"כ ומסטין עליו לפני כסא הכבוד. הוא מלאך המות: שמקבל

רשות ויורד ונוטל נשמתו.

בני אדם חוטאים בעיקר ביצה"ר הטבעי שלהם כי הם הולכים אחרי טבעם, בקנאה בתאוה וכבוד וכדומה, כעיר זה שמהלך אחר סיחה נאה, אבל הצדיקים יגעים ועמלים בשבירת המדות ו**"נפש עמל עמלה לו"** (משלי טז). **"ארח חיים למעלה למשכיל"** (משלי טו). לעקור הרע אשר בקרבו ולנטוע בלבו את החיים ואת הטוב.

מכל מקום, עדין יש לפניו מלחמה נוראה עם יצה"ר הרוחני שהוא מלאך למעלה מן הטבע ויצה"ר זה הוא אכזרי מאד, ככתוב: **"צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו"** (תהילים לו). אינו מסתפק להכשיל את הצדיק באיזה מנהג קל, או מדת חסידות, אלא **"מבקש להמיתו"** ממש בעון ופשע אשר לא יוכל לקום ח"ו, אלא שה' לא יעזבנו בידו ועל יצה"ר זה אחז"ל: **"אלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אינו יכול לו"** אין לך שום צדיק שיוכל לנצח את יצה"ר הרוחני בלי עזר ה'.

והגר"א ז"ל שאל: מה הוסיפו כאן חז"ל יותר מהמקרא, שאמרו: **"אלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אינו יכול לו"** והרי גם הכתוב אומר כן: **"צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו" - ה' לא יעזבנו בידו"** (תהילים לו)?

ותירץ הגר"א: דחז"ל פירשו הכתוב: **"ה' לא יעזבנו בידו"** אימתי **"לא יעזבנו בידו"**? דוקא אם האדם כבר עמל בכל כחותיו ולחם עם יצה"ר ולא יכול לו, אז **"הקדוש ברוך הוא עוזרו"** ו**"לא יעזבנו בידו"** משא"כ, כל זמן שיש עוד לאדם ללחום בכחות עצמו, אומרים לו מן השמים מקודם, צא במלחמה אתה לבדך ואח"כ אעזור לך.

והיינו מה שאמרנו: כי המלחמה הזאת היא מלחמה אכזרית מאד והצדיקים מתיגעים בה הרבה עד שאמרו במדרש: **"מפני מה נגזרה מיתה על הצדיקים? אלא, כל זמן שהצדיקים חיים הם נלחמים עם יצרן, כיון שהם מתים הם נחנין, הה"ד: **"וְשֵׁם יִנְחוּ וְיִגְעִי כַח"** (איוב ג). דיינו, מה שיגענו"** (מ"ר בראשית ט ה).

והרי נוראות ישמיעונו חז"ל כאן, שהצדיקים יגעים כל כך במלחמתם עם יצה"ר, **"שהם מתים, הם נחנין"** ואומרים: **"דיינו, מה שיגענו"**.

כזאת היא מלחמת היצר! עכ"פ יש מציאות של עזרת שמים לחלץ את האדם מצפרני יצה"ר הרוחני, בשעה שהוא כורע תחת משאו ומבקש המיתו והצדיק נושא עיניו למרום ומתחנן וצועק **"הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש"** (תהילים סט). ואז הקב"ה עוזרו ולא יעזבנו ליפול ח"ו בידו של היצה"ר.

אבל יש גם מציאות אחרת של סיעתא דשמיא, זהו מה שאמרו: **"בא ליטהר מסייעין אותו"** כי עד עכשיו נטמא במדותיו וטבעיו החומריים שנקשר אליהם, בעונותיו טמטם לבו ונפשו, אבל הוא בא ליטהר באמת עם רצון חזק לשוב בתשובה, אבל עונותיו החלישו אותו מאד ואין בו כח להתגבר על יצרו, אם בקנאה תאוה וכבוד, או גאווה כעס ושנאת הבריות ולשון הרע.

ומה יעשה וחולה אנוש הוא נופל תחת משא טבעו ומדותיו ואינו יכול לעמוד על רגליו ומקירות לבו, צעוק יצעק אל השי"ת: **"הוציאה ממסגר נפשי"**? (תהילים קמב).

ה'מסגר' הוא המדות שסוגרים על האדם שלא יוכל לעלות מתוך פחת מעשיו ולנוס מפח פשעיו והקב"ה חוקר לב ובוחר כליות ויודע כי באמת ובתום לב רצונו לשוב אליו, שמוע ישמע צעקתו ויושיעו, יתירנו ממוסרי מדותיו ויוציאו מעבדות לחרות עולם וכמ"ש ה'שערי תשובה': **"כי יעזור ה' לשבים, כאשר אין יד טבעם משגת"** (שער א א).

כאן העזרה היא אחרת משל הצדיק, כי שם מסייעו השי"ת ממש, שמשנתף איתו לישא משאו ולעמוד נגד יצה"ר הרוחני, אבל כאן יחדש השי"ת בקרבו רוח טהורה להשיג מעלת אהבתו ית', שכל המדות הסוגרים על האדם מליכנס בשערי הקדושה הוא מסבה אחת; שאדם אוהב את עצמו ומשום כך הוא מתאוה לכל דבר; מקנא בזולתו ומתכבד בקלון חבריו, אבל כשירצה לשוב באמת יעזרהו ה' ויחדש בקרבו אהבת השי"ת.

"אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו" (עבודה זרה ג). וברא באדם טבע רוחני כנגד טבע הגשמי, **"גם את זה לעמת זה עשה האלקים"** (קהלת ז) וכשם שבטבע הגשמי זה היצה"ר האדם אוהב את עצמו, כך בטבע הרוחני והוא יצר הטוב שבאדם, טבוע בנפשו לאהוב את השי"ת, אלא שעונותיו טמאו את נפשו וטמטמו לבו שלא ירגיש אהבת השם ויפנה רק אל אהבת עצמו, אבל כשיזכה ויחדש ה' את מעלת אהבתו בקרבו, אז יראה בעצמו כמה נרחק ועד היכן הגיע. יפיל מעליו אהבת הגוף ותאוותיו, ישבור רצונותיו הטבעיים ויתיר מוסרי תענוגיו **"וישב אל ה' וירחמנו ואל אלקינו כי ירבה לסלוח"** (ישעיה נה) וזהו מ"ש ה'שערי תשובה' ז"ל: **"כי יעזור ה' לשבים"** שיעזור אותם לשוב ולהתקרב אליו ע"י חרוש אהבתו בקרבם, אבל לשבור הטבע ולעקור המדות הרעות אשר הלכו אחריהם עד כה, כל זה הם לבדם יעשו. (לב אליהו). ■

הלכה

"קחו מאתכם תרומה לה' "

מצוה לפרסם ברבים שמות התורמים לענייני צבור

מצות ואויל שפתיים ילבט". ה"חכם" אינו מרבה לדבר על המצוה שהוא עושה למרות שאולי לפעמים טוב שיעשו זאת. אבל ה"אויל" אינו מפסיק לדבר עליה והוא מרבה בדבורים עד שהיא מתחמקת מבין אצבעותיו והוא אינו מקיימה. וזה מה שמעירה התורה בפרשה שלנו: "וכל חכם לב פכם יבאו ויעשו". פחות דבורים, פחות התרברבות, "יבאו ויעשו". ■

צבור וברברים שבקרושה אסור להעלים את המעשה הטוב מעיני הצבור. וזהו שנאמר: "קחו מאתכם תרומה לה' " - מצוה לפרסם ברבים את התרומה לשם שמים, כי בכך משמש התורם דוגמא לרבים אחרים. והרי כבר אמרה הגמרא בבבא בתרא (ט): כי גדול המעשה יותר מהעושה'. באותו ענין היה הגאון מוילנא מפרש את הפסוק במשלי (י ח): "חכם לב יקח

הרשב"א בתשובותיו (סימן תקפב) פוסק: שמצוה לפרסם ברבים את שמות התורמים לצרכי הרבים והקהילה. ואמר בעל ה'פרדס יוסף': כי היסוד לפסיקה זו הוא בפרשתנו. נכון שאת מצות צדקה צריך לעשות בסתר כמו שנאמר במשלי (כא יד): "מתן פסתר יכפה אף". אבל כל זה רק בצדקה ליחיד, משום שהוא עלול להיפגע אם יתנו לו בגלוי, אבל בצרכי

משל

"וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' "

כיצד זה שאנו רואים מחללי שבת הנהנים מעבודתם ביום המנוחה ומרויחים בו?

וסיים ה'חפץ חיים' את משלו ואמר: כשה' מכלכל ומפרנס את כלל ישראל, הוא נותן להם רק את הפירות, בקרן הוא אינו נוגע כלל והיא שמורה להם לעולם הבא. על כך נאמר במשנה בפאה (א א): 'אלו דברים שאדם אוכל פרוחיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא' רשעים, המסלקים עצמם מדרך ה' לגמרי, מאבדים את הקרן הקיימת לעולם הבא ואם יש להם איזו זכות הם מקבלים גם את הקרן בעולם הזה כדי להאבידם לעתיד לבוא. שכר כזה אינו שכר, אלא עונש, כמו אצל ההוא שאכל את בשרו מעליו. ועל כן, להוי ידוע לכם, שאם ראיתם מחלל שבת שנהנה בכל זאת בעולם הזה, אין זה אלא עונש עבורו וכאילו הוא אוכל את בשרו. ■

חלונות, כדי שכל אחד יוכל לראות את צערו של הסריס המתענה. ביום הראשון לא ניכר עליו דבר. ביום השני והשלישי, כאשר הרעב גבר עליו, ראוהו כבר מתענה ומתפתל ביסורים. ביום החמישי ראו אותו נושך בשיניו את בשרו. בין הבאים באותו היום היה גם איש אחד שלא שמע על העונש המחריד ושאל את הנאספים מה קול הרעש וההמולה. ספרו לו שבהיכל יושב אחד מסריסי המלך שמרד בו ועונשו שימות ברעב וזה כבר היום החמישי שלא בא אוכל לפיו והוא סובל יסורים קשים. בקש האיש לראות את הסריס, ניגש וראה אותו וחזר ושאל את הנאספים: "לזה אתם קוראים רעב"? והלא אני רואה אותו לועס בשר. השיבו לו הנאספים: "אוי לאותה אכילת בשר, הרי בשר עצמו הוא אוכל..."

ה'חפץ חיים' אומר: כי אדם שעובד בשבת בשביל פרנסה ומאמין שבשבת ירויח, דומה לאותו שוטה שחושב שאם יוסיף עוד ברז למיחם יוכל להוציא ממנו עוד מים... הוא לא מעלה בדעתו שהברז לא רק שאינו מוסיף מים למיחם אלא שאף המים שנמצאים בו יתכלו יותר מהר. ואם בכל זאת אנחנו רואים מחללי שבת שמצליחים בנכסיהם והשעה משחקת להם? הרי שזה כבאותו משל: אחד מסריסי המלך מרד בו. הורה המלך להושיבו במקום מכובד, אך למנוע ממנו אוכל עד שיגוע. גזר הדין פורסם במדינה כולה, כדי שיבואו כולם ויראו את עונשו, כדי שישמרו שלא לנהוג בזלזול במלך. בהיכל שאליו הובא הסריס הורכבו

עלי הגיון

"ויעש את השלחן עצי נשטים "

מדוע רק השלחן היה עשוי מחלקים קטנים ולא שאר כלי המשכן

אבל את השלחן יכלו לטבול רק בשבת, ביום שלא היה עליו לחם פנים ובשבת יש הרי איסור הוצאה ולא יכלו לטלטל את השלחן אל מקוה מחוץ למשכן. ומאחר והמקוה היה רק בגודל אמה היו מוכרחים לפרק את השלחן לגורמים קטנים. ■

השלחן ולא על שאר כלי המשכן שגם הם היו צריכים טבילה? השיב על כך רבי איצ'לה בפוניבז': שכל הכלים האחרים, אם היו נטמאים, ניתן היה להטבילם בכל מקוה, גם בגדולה מאד ולכן ניתן היה לעשותם מקשה אחת.

חז"ל אומרים, שהשלחן היה עשוי מכמה חלקים. והראיה; שגובהו היה אמה וחצי והמקוה היה בגודל אמה בלבד, אז איך טבלו בו את השלחן? אלא מכאן שהוא היה מפורק לחלקים. וקשה, מדוע אמרו זאת רק על

מחשבה אחת של מוסר

הקב"ה מפרסם עושי המצוה

בבנין המקדש ובימינו הוא בהחזקת התורה, הקב"ה מפרסמו לרעה. ועל כן מוטלת החובה הקדושה על כל אחד להשתתף במאדו להחזקת התורה והישיבות, שלחומת ברזל ולבתי מקדש מעט נחשבו אצלנו. ומעיד תלמידו הגר"ש גריינימן זצ"ל שהיה חוזר על דברים אלו פעמים רבות באסיפות שהיה מאסף לכבוד התורה ולומדיה. ■

השתמטו ממלאכה זו ונכתבו על כך בספר לדראון. אומר היה רבנו ה'חפץ חיים': אילו היו אותם אמידים קמים מקבריהם ורואים איך נכתבו בספר לזכרון עולם, היו נותנים עבור כך כל מחמדיהם ובלבד שימחה שמים לרעה מן הספר, דבר זה בא ללמדנו, שכל מי שעושה דבר טוב הקב"ה מפרסמו לטוב ולהיפך מי שמונע את עצמו מלהשתתף

אמר הכתוב: **"כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לְפָנַי אֶתֶם"** התורה פרסמה את כל אלה אשר הביאו לנדבת המשכן ואהל מועד. והנה בבניא נחמיה (ג). נתפרסמו לדראון עולם האדירים אשר בעיר תקוע, על שלא הביאו צוארם בכלל עבודת אדוניהם ומפירוש רש"י שם נראה שבעלי הבתים והעניים היו מטים צוארם בבנין החומה ורק העשירים האמידים

להערות והוספות לשלוח לתד. 2718 בני ברק

פרשת 'ויקהל'

"וַיָּבֹאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נָשְׂאוֹ לְבֹו וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ"

כפילות הלשון אומרת שמי שנדבה רוחו אותו להביא תרומה זימן לו הקב"ה שיהיה לו מה להביא

פנינים לפרשה

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֹתָם" (לה א)

כתב רבינו יעקב בעל הטורים: 'דרשו מכאן (דף צז): לשלשים ותשע מלאכות לשבת כמנין - 'אֵלֶּה'. ו'דְּבָרִים' משמע שנים וה' ד'הַדְּבָרִים' לרבות א' הרי ל"ט. ואפילו דבכמה מקומות כתיב: **"אֵלֶּה הַדְּבָרִים"** ולא דרשינן ליה, שאני הכא דכתיב במלאכת המשכן (ד): **"זֶה הַדְּבָר"** ושני הכי לכתוב: **"אֵלֶּה הַדְּבָרִים"** - לדרשה. והוסיף על כך הבעל"ט: **"ל-עֲשׂוֹת"**. אותיות - ל' תשע' וחסר ו'ו, לומר: ל"ט מלאכות יעשו אותם בו ימים ולא בשבת. וכן **"אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת"** (בראשית ב ג) הכתוב ב'**"וַיִּכְלֹוּ תְּמַצָּא עֲשִׂיּוֹת וּבְרִיאוֹת וּמְלָאכוֹת וְהוּיּוֹת וְהוּצָאוֹת וְהַבְדְּלוֹת כּוֹלֵם ל"ט, לומר ל"ט מלאכות הן, חוץ מתולדות. וכן תמצא מ'**"וַיִּקְהַל"** עד **"לֹא תִבְעְרוּ אֵשׁ... בְּיוֹם הַשַּׁבָּת"** (א ג) ל"ט תיבות, חוץ ממלת **"הַשַּׁבָּת"**.**

עוד הוסיף על כך רבינו אפרים ז"ל: שמהפסוק: **"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל כָּל עַדְתְּ"** עד הפסוק: **"וַהֲמַלְאכָה הִיְתָה דִים"** יש ל"ט פסוקים, כנגד ל"ט המלאכות של שבת.

"וַיָּבֹאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נָשְׂאוֹ לְבֹו וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הִבִּיאוּ אֶת תְּרוּמַת ה' " (לה כא)

יש לתמוה על כפל הלשון, הלא כבר נאמר תחילה: **"וַיָּבֹאוּ כָּל אִישׁ"** וכו' ולצורך מה נאמר שוב **"כָּל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הִבִּיאוּ אֶת תְּרוּמַת ה' "**?

וביאר בזה רבינו המהרי"ל דיסקין: שמי שנדבה רוחו אותו להביא תרומה, אלא שלא היה לו מה להביא, זימן לו הקב"ה שיהא לו מה להביא. וכדרך שאמרו חכמים ז"ל: **"כָּל הַבָּא לִישְׁתֵּר מְסִיעֵין אוֹתוֹ"**.

"רְאוּ קְרָא ה' בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה" (לה ל)

כתב בזה רבינו מאיר שמחה בספרו 'משך חכמה': הענין הוא שמסירות הנפש להי"ת צריך להיות שלא בחקירה ושלא בהתחכמות יתירה. ומצינו דבר זה במיוחד אצל מטה יהודה שמסר עצמו לתוך הים במסירת נפש וכמבואר בתוספתא (ברכות ד טז). וכן מצינו אצל חור שמסר עצמו בעגל כמבואר במסכת סנהדרין (י).

וטעם הדבר, לפי שהחקירה תעכב ברצון פנימי מלמסור נפשו על קדוש

השי"ת וכעדות החסיד יעב"ץ, שדוקא אלו התמימים בנפשם והישרים ברוחם מסרו עצמם תחילה על קדוש שמו יתברך, לכן אמר הכתוב שבעבור זה שלא חקרו ולא נתחכמו יותר מדי, לכן: **"וַיִּמְלֵא אוֹתוֹ... בְּחֶקְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת"** והבן.

"וַיִּמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֶקְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת" (לו לא)

"רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֶקְמָה בְּתַבּוּנָה" אחז"ל: **"הֵן יִרְצָת ה' הִיא חֶקְמָה"** (איוב כח) כלומר: שיראת שמים היא חכמת אלקים ודעת ד' ועל האדם לעולם לעסוק ביראת אלקים ע"י הקריאה והעיון בספרי מוסר המלהיבים ומעוררים לעבודת הקדש ונעתיק בזה קטע מספר 'הברית' (ח"ב מאמר יב 'דרך הקדש' פ"ו): **"מוֹסֵר ה' בְּנֵי אֵל תִּמְאָס וְאֵל תִּקֵּץ בְּתוֹכְחָתוֹ"** (משלי ג). 'אל תאמר אדם גדול בתורה אני ואיני צריך ללמוד ספרי מוסר, אין זה כבודי ואין לי פנאי, אך קבע לך בכל יום ללמוד בספר מוסר אחד מספרי היראים והמוכיחים, כי כמו שהבשר צריך למלח כך אדם צריך למוסר בכל יום ו'כל הגדול מחברו יצרו גדול עליו', **"וְאֵל תִּמְאָס בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ"** (אבות ב). ואפילו אם כבר עמדת באיזה נסיון

שנת השמיטה

סכך מענפי שביעית

שְׁבַעַה כִּיצַד? גָּמַר מְלֹאכּוֹל, לֹא יִתִּיר סִכְתּוֹ נראה לי דהיינו טעמא כיון דאמר רחמנא: **"בְּסִכְתֵּי תִשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים"** צריך שתהא לו סוכה כל שבעה. והיינו דקתני סיפא: **"אֲבָל מוֹרִיד אֶת הַפְּלִים מִן הַמִּנְחָה וְלִמְעַלָּה, מִפְּנֵי כְבוֹד יוֹם טוֹב הָאֲחֵרוֹן שֶׁל חָג"** כלומר: אף על פי שצריך כל שבעה לעשות סוכתו קבע היו לו כלים נאים ומצעות נאות ראוי שיהו בסוכה כל שבעה, אפילו הכי מפני כבוד יום טוב האחרון של חג רשאי להורידן.

הרי למדנו מדברי הר"ן בדומה להסבר ה'עונג יו"ט' שזה שאמרה תורה: **"בְּסִכְתֵּי תִשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים"** אין עיקר כונתה להנאת האדם אלא צריך שתהא לו סוכה כל שבעה ואין הדבר קשור באם יהנה ממנה 'או לא יהנה מפני שגמר הנאתו. אלא אפילו כבר גמר מלאכול ואין צריך כבר מאיזה סבה שהיא לישן ולשנן

בה בכל זאת אסור לו להתיר סוכתו מפני שדין התורה הוא כי צריך שתהא לו סוכה כל שבעה ושראוי גם שיהו בסוכה כל שבעה כלים הנאים ומצעות הנאות אעפ"י שכבר אינם זקוקים לו שם. והתירו הוצאתם רק מפני כבוד יום טוב האחרון. ואם כן יש בידינו ראייה מפורשת מהר"ן לדברי ה'עונג יום טוב' שמצות צווי התורה לעשיית הסוכה אין עיקר כונתה להנאת האדם רק שתלתה התורה המצוה בהנאתו וממילא שפיר יש לומר כמסקנתו של ה'עונג יו"ט' שאמרין בזה **'מצוות לאו ליהנות ניתנו'** ויוצא בה ידי חובת סוכה.

ובנוסף לכך הרבה רבותינו הראשונים והפוסקים האחרונים, סבירא להו בכלל גבי שביעית: דמשומר ונעבד מותרים באכילה.

ואפילו לשיטת ר"ת ודעימיה הסוברים: לאיסורא, מבארים כמה מהגדולים, שכונת דבריו היא שרק באכילה אסור, אבל בהנאה מותר.

ולכן נראה לומר: כי שפיר יוצאים מצות ישיבת סוכה בסוכה שסיככו בסכך בענפי אילן מאילן המשומר והנעבד בשביעית. ■

מערכת 'חברותא' מיוחדת 'גנזי המלך'

שאלה: סוכה שסיככו את הסכך שמעליה בענפי אילן שנעבד 'או נשמר בשביעית בעבירה, האם כשר לישב בה בחג הסוכות?

תשובה: 'הנודע ביהודה' (מהרו"ת חאו"ח סימנים קלג קלד) דן בשאלה: האם סוכה שסיככו אותה בעצי אשרה מותר לישב בה בחג ולקיים בה את מצות סוכת החג?

ו מסקנתו שאפילו בדיעבד אינו יוצא בה מצות ישיבת סוכה כי דבר זה הוא מצוה הבאה בעבירה. ואילו העונג יו"ט (סימן ג) חולק עליו וסובר: שסוכה שסיככה

בסכך של איסורי הנאה כמו עצי אשרה, או קשים של כלאי הכרם, שיוצא בה ידי מצוה, משום דאמרין: **'מצוות לאו ליהנות ניתנו'**.

דהיינו: שלא איכפת לן משום הנאת ישיבה, כי עיקר המצוה היא שהנאת ביתו של אדם בחג הסוכות תהא בסוכה ולא בביתו, אך אין מצוה ליהנות מהסוכה ולכך שפיר אמרין: **'מצוות לאו ליהנות ניתנו'** ויוצא בה ידי חובת מצות סוכה.

ורק מצוה שעיקר כונתה הוא הנאת האדם כמו הדלקת נר בשבת שמצותה היא משום עונג בית, בזה לא שייך הכלל **'מצוות לאו ליהנות ניתנו'** ולכן אסור להדליק בשמן של איסורי הנאה כיון שעיקר המצוה היא הנאת הגוף.

ובספר 'ציץ אליעזר' (כא יט: (הביא ראייה לדברי ה'עונג יו"ט' שמצות סוכה אין עיקר המצוה להנאת האדם מדברי הר"ן על הרי"ף (פ"ד דסוכה) על המשנה האומרת: **'סִכְּהָ שְׁבַעַה כִּיצַד? גָּמַר מְלֹאכּוֹל, לֹא יִתִּיר סִכְתּוֹ'**. ורש"י מסביר הטעם: **'דהא כל היום חובתה לישן ולשנן ואי אקלע ליה סעודתא אכיל לה בגוה'**.

אבל הר"ן מחדש ומסביר: **'סִכְּהָ**

גדול עד מאד אל תאמר בלבך שוב לא אחטא עוד, אלא דע נאמנה שאפילו באותו דבר עצמו יכול להיות שתחטא, כי אין יצר הרע של היום דומה לשל מחר ואין טבע של אדם היום דומה לטבע של מחר, שהרי דוד לא חטא באביגיל ועמד בנסיון ואחרי כן חטא בבת שבע, אף הוא עמד בנסיון גדול ולא שלט ידו בשאול שונאו ושלח יד באוריה אהבו ויוחנן כהן גדול צדיק גדול היה ושמש ככהונה גדולה שמונים שנה ופעם השיג דבר נבואה בהיכל ה' כמובא ביוסיפון ולבסוף נעשה צדוקי, אשר על כן נאמר באיוב (טו): **"הֲאֵן בְּקִדְשׁוֹ לֹא יֵאֱמִין" לכן "הַחֹזֵק בַּמּוֹסָר אֵל תִּרְף"** (משלי ד). עסוק בתורה ובגמילות חסדים ושאר המצוות ו"אֵז יִבְקַע בְּשֹׁתֵר אוֹרֶךָ" (ישעיה נח) **"וְנִחַף ה' תְּמִיד" בעולם הזה "וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצְחוֹת נַפְשֶׁךָ" בעולם הבא.**

"ויעש את שמן המשחה קדש ואת קטרת הסמים טהור" (לו טז)

יש להתבונן על מה ולמה שינה הכתוב בין **"שמן המשחה"** ל"קטרת הסמים", שאצל שמן המשחה נאמר הלשון **"קדש"** ואילו אצל קטרת הסמים אמר הלשון **"טהור"**? הלא דבר הוא.

וביאר בזה רבינו הגר"ח קנייבסקי שליט"א בספרו 'טעמא דקרא' באופן זה: בשמן המשחה אין צורך לכתוב שהיה **"טהור"**, שהרי הדבר פשוט וברור מאליו, שאילו יהיה טמא הלא יטמא את כל הכהנים וכל הכלים שמושחים אותם בו, אבל צריך לומר שהיה קדוש בקדושת הקדש שהרי מן השמן הזה מושחים אף את המלכים והיה מקום לומר שאין צריך שתהיה בו קדושה, לכך אמר הכתוב שהיא השמן **"קדש"** וכמבואר במסכת 'כריתות' (ה): שיש בו מעילה.

אבל בקטורת הוא להיפך, לא צריך להשמיענו שהיה קדוש, לפי שהדבר פשוט שהרי הוא מוקטר על גבי המזבח, אבל צריך להשמיענו שהיה **"טהור"** שהרי אין לקטורת תורת אוכל שיתפס בו טומאת אוכלין, אלא שחיבת הקדש היא שמכשרתו לקבל טומאה מדין מיוחד ולזה הוצרך הכתוב להשמיענו שיש לשומר בטרה מפני חיבת הקדש. ועיין עוד בספר 'משך חכמה' מש"כ בזה. ■

חדש בארץ

מלווה מלכה

במוצאי שבת פרשת 'תזריע' כט' אדר ב' 08/אפר' 5 יערוך ארגון 'שופר'
את הראשון במפגשי 'מלווה מלכה' וסעודת דוד המלך ע"ה שיערכו ברחבי הארץ

עם הרב

אמנון יצחק

האירוע יתקיים באולמי ה'אופרה' המפוארים
שבפתח תקוה רח' שנקר 1 פינת רח' ז'בוטינסקי
(בכניסה לאזור התעשייה קרית אריה)

בתכנית:

- ✓ פנינים על פרשת השבוע ומוסר השכל
- ✓ מפגש בלתי אמצעי עם הרב
- ✓ סעודת מלווה מלכה ליד שלחנות ערוכים כיד המלך
- ✓ מיטב הזמרים והפייטנים וריקודי שמחה בליווי תזמורת
- ✓ הקרנות מפתיעות

מחיר ההשתתפות לזיכוי הרבים:

ל-200 המזמינים הראשונים 300 ש"ח לזוג

מחיר רגיל לזוג 400 ש"ח

מחיר רגיל ליחיד 250 ש"ח

בליל האירוע על בסיס מקום פנוי בלבד 300 ש"ח ליחיד

כרטיסים והרשמה ב'שופר' 03-6777779

* הישיבה נפרדת * כל מרכיבי הסעודה מוקפדים בהכשר הגר"מ לנדא
* המעוניינים לעשות מלווה מלכה עם הרב במתכונת זו בעירם יפנו ל'שופר'

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

אנו עורכים
שבועות חזן-בר מצוה
עם הזמר פשה גאון
שבוע שלא תשכחו!
050-5367452

בר מצוה בכותל ^{בס"ה} אנו מארגנים אתם הזוגים

- ✓ תפילה הגיגית עם הזמר משה גיאון ✓ סיור בירושלים
- ✓ ארוחת צהריים הגיגית ✓ צילום וידאו ותמונות

לפרטים והזמנות: 050-5367452 / 02-6288388
צפו באתר: WWW.BAR-MITZVAH.ORG

אזהרה!

מאחר שהוכח מעל לכל ספק כי אדם זה ששמו **אסף חדר** גבה כספים רבים בשם חברת 'שופר ניוז' ו/או ארגון 'שופר' ושלשלם לכיסו והוא גם חשוד במעורבות במעשים פליליים נוספים, ובפעילות הנחזית לצרכי צדקה ו'הכנסת כלה' וכיוצא בזה, ולאחר שהוברר לנו כי מאחוריו קופה של שרצים וכבר נתפס בעבר על מעשים שונים, הורנו פוסקי הלכה כי חובה להזהיר מפניו את הצבור לבל יפול ברשתו ובשפתו החלקלקה.

כל מי שאינו רוצה לאבד את כספו ישמור נפשו ממנו

אסף חדר

יחד עם זאת מאחר ואנו שוקלים נקיטת הליכים נוספים כנגד האיש, וכמובן שנעשה זאת רק על פי דעת תורה, כדי למנוע ממנו אפשרות שימשיך להכות בארגונים צבוריים או באנשים פרטיים, מעמיד 'שופר ניוז' מוקד טלפוני לטובת הצבור ומבקש מכל מי שנפל קרבן למעשה נוכחות מצדו או שמסר בידיו כסף ל'הכנסת כלה' ולכל מטרה אחרת שיודיע על כך באופן מידי על מנת שניתן יהיה לצמצם את נזקיו של האיש.

מספר הטלפון של המוקד:

03-6777779

לבקש את עו"ד חיים כפיר

חג פורים עם "אוצרות חיים" במלון 'ארבל' בטמריה

מיום חמישי עד מוצ"ש פרשת "צו"
(20-22.03.08 למינכם)

- אוירה רוחנית גבוהה
- קריאת המגילה ברב עם משלוחי מנות
- סעודות עשירות
- מסיבת פורים
- הפתעות לילדים
- תחרות תחפושות
- הרב ישראל נח ברגר שליט"א
- הרב אורי יצחק שליט"א
- הפייטן דוד שלמה שירה היי
- התקליטן עמירם בן לולו היי
- לילדים דוד החקיינ

8 לילות רבנים פנסיון מלא זמרים ואמנים
תבנית עניפה לילדים

להרשמה לחג פסח בעיצומה במלון 'גולדן טאוור' באשקלון
לפרטים "אוצרות חיים"
050-3131740 03-6880091

דרושים

לפרוייקט הארצי הנרחב דרושים 86 מועמדים

- מחלקה לדוברי שפות ולקשרי חו"ל
- מתאים גם לתעסוקה משרדית מהבית
- אפשרות לקידום ניהולי (ל-20 מנהלים)

אפי"ם: 050-8741575 26/03/08

יעקב בן שרה ורבקה בת חנה אסתר להצלחה בכל הענינים	גואל רפאל בן רבקה הצלחה ביראת שמים ולימוד תורה	ראובן בן אלאונורה יזכה להיות צדיק וירא שמים	אלברטו בן אורנלה ברכה והצלחה	צבי בן חנה רבורה ברכה והצלחה בעסקיו ומשפחתו	יעמדו על הברכה
רחל בת רבקה ומאיר בן פריחה לבנים זכרים ופרנסה בשפע ונחת מהילדים	לעילוי נשמת מזל טוב בת ג'ולייט	ג'וליאנו בן רוזה יזכה להיות צדיק וירא שמים	לעילוי נשמת צ'סרה ישראל בן אמה	מישל בת אלאונורה תיזכה להיות אשת חיל	
עדיאל אפרים בן זהר ובתיה אור בת מרים לחזרה בתשובה שלמה	לעילוי נשמת יצחק בן יעקב	אמראו בן ג'ינה ברכה לכל משפחתו	לעילוי נשמת מרדכי אנג'לובן רוזה	מרקו בן אלירה יזכה לעלות ארצה עם משפחתו	

יום המלח "דניאל" יום המלח
 המלון המפואר ברמה הגבוהה ביותר
 מיום ראשון מ' אדר ב' תשס"ח (16.3.08)
 ועד יום רביעי י"ב אדר ב' תשס"ח (19.3.08)
 4 ימים (3 לילות) • באירוח חצי פנסיון
 בעז"ה הצלחנו לארגן נופש והבראה, מילים ושמחה בים המלח
 עם חשובי הזמרים בעולם כולם במלון אחד לשמח את האורחים
 גדול החזנים בעולם - פנחס כהן - יובל טייב
 נגן חצר המלכה בתל אביב - נגן חצר המלכה בתל אביב
 בחופשה מלאה צרפת - מרוקו בחופשה מלאה צרפת - מרוקו
 לנשים: החזרת
 נעמה אוקר החזרת
 והרצאות והרצאות
 פנסיין מלא פנסיין מלא
 ככל חדר קומקום קפה-תה ומקרר
 המחיר: 2890 ש"ח לזוג, לכל הימים
 לילד: 795 ש"ח - (בחדר ההורים לכל הימים)
 ניתן לשלם מקדמה והיתרה בהגעה למלון
 ניתן לשלם ב-תשלומים
 כשר למהדרין חוגים לנשים המחיר: לאדם: 1045 ש"ח לכל הימים
 המחיר: לילד: 695 (2-12) ש"ח לכל הימים
 ניתן לשלם מקדמה בהרשמה ויתרת התשלום בהגעה למלון
 ספא, סאונה יבשה/רטובה, ג'קוזי, בריכת מי מלח, חמם טורקי,
 בריכת מים גועשים, בריכת מים מתוקים, חדר כושר, באוליוג,
 גיפיים • מצדה + חיון אור-קולי, • מרקמורנים ומיולי מדבר
 • למסעונים הכניסה לאתרים ולמתקנים בחופשת השלום בחתום
 היציאה 3-10 בבוקר ערכת קפה - תה וקומקום
 מיני בר בכל חדר

בס"ד "עיתובים" הפקות נופש ותיירות
אירוח "בחג השבועות" ובשבת
 4 ימים (3) לילות במלון
 במלון **** נוף על כל העמק
 מדהים ביופיו ובנוף. חדרים וממוזגים.
 בעז"ה הגנו להודיע בשמחה על אירוח נופש פיוטים והתחזקות
 ותיקון "ליל-שבועות" שיעורים בשבת מוסר והלכה, ו"בחג השבועות"
 מיום שישי ג' סיון ועד יום שני ו' סיון תשס"ח (3-9/6/08)
 בהשתתפות רבנים חשובים
 ובהשתתפות החזנים הדגולים
 ר' יגאל בן-חיים ר' דוד ריאחי
 גדול הפייטנים בעולם ותיק החזנים וגדול הפייטנים והחזנות
 פנסיין מלא רמי יצחק פנסיין מלא
 מגדולי החזנים והפייטנים בעולם
 • ערב שירה עם גדולי הנגנים בעולם
 המחיר: 2890 ש"ח לזוג, לכל הימים
 לילד: 795 ש"ח - (בחדר ההורים לכל הימים)
 ניתן לשלם מקדמה והיתרה בהגעה למלון
 ניתן לשלם ב-תשלומים
 כגובה בנוף ובאוויר הצלול, להרגיש את חג פתח תורה
 • עיולים: חרמון רכבל • גיפיים (עדהים) • גולן, בניאס, עפלים
 • קיאקים, • ערקטורונים • קיברי צדיקים
 תפילות בנוסח ירושלמי ומרחי. שיעורי תורה לנבנים ולנשים, (והרבת שירה ופיוט).
 האוכל חלק מהדיון. הכל בשפע כד הפלך - ברמה של 5 טובים. (השנה שנה רצפה)
 ארוחה חלבית מפוארת ברמת 5 כוכבים בחג. פינת שתייה חפה רצפה.
 בריכה פקודה עמופת, סאונה, ג'קוזי (שישיוראשון) (בהפרדה).
 ילדים: תהילים, פרסים והרבה מתקנים ומתקנים, משחקי לילדים, טניס-שולחן, מרחבי דשא.
 כל המלון עומד לרשותנו (הקדימו להרשם מס' חדרים מוגבל)

בס"ד
"ערינה" תל-אביב ****
 מדהים עם זוג משקיף לים
נופש פסח
 הפלון היחידי שדויה ולאוכלי קטניות (חלק) עהדיון
 בנו"ה אנו שמחים לברר לציבור דוקר על מדר נופש פסח כהלכתו
 כשרות עם כל ההידורים. לאוכלי - שדויה ולאוכלי קטניות.
 (חלק). מהדרין יקות יבול נוכרי. כשרות צמודה.
 מיום שישי י"ג ניסן (18.4.07) מוצאי שבת כ"א ניסן (26.4.08)
 שביעי של פסח ס"ה 8 לילות 9 ימים
 ובמשך ימי החג קפה ותה כל יום פינת מתוקים.
 כלל הסדר עצה שפורה עבודת יד. בפשח חג הפסח כמות פטנה שפורה.
 • קערת סדר לכל משפחה לפי עסודת, פנה עבית אבא.
 • סעודות כד הפלך ובשפע ברמה הגבוהה, פאנלי ערות המזרח עבית אבא.
 • לילדים מתקנים ופרסים, כלל הסדר. • האוכל והשרות ברמה
 משחקיה לילדים, קוסם, להטוטן, הצגה, תיאטרון כובות, מרריכיים ות.
 יערכו • מילונים - 2 מילונים ללא תשלום לנרשמים לכל החג
בפסח כולנו כבני עלכים עסובים ברמה
 בהשתתפות רבנים חשובים בשבת, בפסח ובחול המועד
 * ניתן לשלם מקדמה. ערבי שירה חסידי מזרחי עם זמרים.
 והיתרה בהגעה למלון.

מחירים בש"ח	8 לילות רצופים	3 לילות ראשונים	5 לילות אחרונים
לזוג	8650	3950	4950
ילד 3-14 בהורים	2200	1120	1300
3 ילדים בחדר נפרד זוגי	8650	3950	4950

 ר' רמי יצחק הי"ד
 מגדולי החזנים והפייטנים בעולם
 בתפילות שבת, חג, עריכת סדר
 עורך סדר
 ר' רמי יצחק הי"ד
 מגדולי החזנים והפייטנים בעולם
 בתפילות שבת, חג, עריכת סדר
 חתונה רומנטית
 (חלק שדויה מהדיון
 לאוכלי קטניות
 • לנשים לכל הימים
 הסרת סבל הארץ
 במשפט סיפוי
 מע"ת הבית
 להקראת כתב פסח כשר ושכח
 כשרות טובות

בס"ד
"ויקרא" פתח "שבת זכור"
שבת נופש פיוט ובקשות המחיר כולל הסעות הלוך וחזור
 מלון "אסיינדה" **** המשקיף מהר על כל העמק
 נוף הכי יפה בארץ גם באוויר הכי נקי ובאווירה מיוחדת
 חמישי שישי שבת פתח "ויקרא" ו-ח' אדר ב' תשס"ח (13-15.3.08)
 בעז"ה הצלחנו לארגן סוף שבוע ושבת פתח "ויקרא" 3 ימים (2 לילות)
 עם רבנים חשובים ועם חזנים ופייטנים חשובים במשך השבת בתפילות ופיוטים
 ר' יגאל בן-חיים ר' רמי יצחק ר' דוד ריאחי
 גדול החזנים והפייטנים בעולם מגדולי החזנים בעולם ותיק וגדול החזנים והבקשות בעולם
(חלק) מהדרין. שבת פנסיין מלא
 חמישי שישי חצי פנסיון, ביום חמישי בערב פיוטים עם גדול נגני הכינור בעולם
 המחיר: לכל הימים לזוג: 1495 ש"ח. לילד: 495 (3-13) ש"ח • בתשלומים
 • בריכה חצי אולימפית מקורה מחוממת (הפרדה), סאונה, ג'קוזי
 בכל חדר קומקום ויתן לשלם מקדמה ככל המלון הסעות הלוך וחזור
 קפה-תה ומקרר והיתרה בהגעה למלון לרשותנו
 ילדים: מרדרי, פרסים, פעילות, מתקנים. • חרמון רכבל • מפל בניאס - גולמן - גיפיים
 • טיולים: ר' שמעון בר יוחאי זע"א, האר"י הקדוש זע"א, ר' יונתן בן עוזיאל זע"א • במשפט נוף
 התפילות בנוסח ירושלמי. בקשות לפי ספר הבקשות ופיוטים. עונג שבת בנוסח ירושלמי.